Landsorganisationen
for sociale tilbud

København den 9. december 2025

Høring om skolens omsorgsansvar og adgang til fysisk indgriben, herunder en udvidet hjemmel til magtanvendelse m.v.

LOS takker for muligheden for at kommentere på udkastet til lovforslag om udtrykkelige bestemmelser om skolens omsorgsansvar og adgang til fysisk indgriben, herunder udvidet hjemmel til magtanvendelse m.v.

LOS bemærker, at nærværende lovforslag ikke forholder sig til, hvorvidt loven også finder anvendelse på specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem, hvor reglerne for magtanvendelse aktuelt er reguleret af henholdsvis Voksenansvarsloven samt fremme af god orden under Folkeskoleloven. LOS anbefaler derfor, at dette afklares, herunder at der koordineres tæt med det pågående tværministerielle arbejde om magtanvendelsesreglerne på specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem og på behandlings- og specialundervisningstilbud for at sikre ensartede regler for magtanvendelse. LOS finder det problematisk, at der i dag kan være klasseværelser, hvor eleverne kan være omfattet af forskellig lovgivning omkring magtanvendelse, da det betyder, at en lærer kan stå i en situation med to elever, hvor læreren i henhold til Voksenansvarsloven må handle på en måde i forhold til den ene elev, mens den anden elev alene er omfattet af ordensbekendtgørelsen. LOS anbefaler, at dette perspektiv inddrages, således at der sikres ensartethed på tværs af skoleområdet i forhold til magtanvendelsesregler.

LOS bemærker endvidere, at selve begrebet magtanvendelse er en udfordring, da selve handlingen ofte handler om at drage omsorg for en elev og fællesskabet, mens begrebet i sig selv signalerer en meget voldsom adfærd. LOS anbefaler derfor, at omsorgen for eleven skrives frem i lovforslaget.

1. Generelle bemærkninger

LOS har en række generelle bemærkninger til lovforslaget.

LOS finder det bekymrende, at lovforslaget vil kunne skabe forskelsbehandling mellem elever, der grundet sociale eller psykiske sårbarheder kan blive udfordret i folkeskolens rammer, og derfor reagerer i en sådan grad, at der opstår belæg jf. lovforslaget for en magtanvendelse. Dette bidrager til en forståelse af eleven, som problemet frem for at undersøge, om det er de pågældende rammer, der ikke er rigtige for eleven. Derudover kan en magtanvendelse bidrage til en forværring af elevens trivsel. Lovforslaget vil dermed kunne bidrage til øget splittelse og mistrivsel blandt udsatte elever, hvis der ikke samtidig iværksættes faglige tiltag og tilføres både menneskelige og økonomiske ressourcer til området, for at forebygge magtanvendelser.

LOS bemærker yderligere, at det i bemærkningerne til lovforslaget er angivet, at de øgede magtbeføjelser skal "skabe bedre mulighed for, at skolernes personale kan beskytte [...] de vigtige sociale fællesskaber i skolen.". LOS ønsker her at betone, at en magtanvendelse altid udstiller den enkelte elev, som udsættes for

magtanvendelsen, og at magtanvendelser derfor kan bidrage til splid og utryghed frem for at sikre stærke fællesskaber. For at styrke fællesskaberne i skolen bør der derfor indføres tiltag, der for eksempel inddrager eleverne i både forebyggende tiltag og opfølgning, der har blik for den enkeltes tilknytning til fællesskabet, hvis en magtanvendelse finder sted.

LOS anbefaler derfor, at loven udbygges med væsentlige faglige tiltag.

LOS bemærker, at lovforslaget er skrevet med direkte inspiration fra Voksenansvarsloven. LOS er bekymret for denne tilgang, fordi Voksenansvarsloven er udarbejdet med en specifik målgruppe samt fagligt kvalificerede medarbejdere til at forvalte loven for øje. At overføre lovgivning fra det specialiserede socialområde til folkeskolen, finder LOS alene kan ske, hvis man samtidig sikrer de faglige rammer, som blandt andet kræver et systematisk arbejde med at forebygge magtanvendelser gennem opkvalificering af medarbejdere, herunder både lærere, pædagoger og vikarer, i at arbejde forebyggende i forhold til magtanvendelser og i fald, en magtanvendelse er nødvendig at kunne anvende den skånsomt. Derudover er der behov for flere voksenressourcer i klasserne som en del af det forebyggende arbejde, og der bør endvidere være et løbende fokus på undervisernes arbejdsvilkår og modarbejdelse af forråelse, og herunder bør læreruddannelsen tilpasses med højde for den nye lovgivning.

LOS anbefaler derudover, at der snarest udarbejdes en vejledning til loven. Særligt bør begreber som fysisk guidning og fysisk magtanvendelse afklares, og det bør ekspliciteres, hvad der menes, hvorledes de adskiller sig fra hinanden, og hvornår man må udføre de enkelte handlinger.

Det er en forudsætning for lovens udmøntning, at skolens medarbejdere har de rette faglige kompetencer og redskaber til at håndtere situationer, hvor en magtanvendelse, som beskrevet i lovforslaget, finder sted. Derfor anbefaler LOS, at loven ikke træder i kraft før vejledning og eventuelle yderligere faglige tiltag, herunder efteruddannelse er på plads.

LOS anbefaler derudover, at lovforslaget indarbejdes i sammenhæng med gældende lov som undervisningsmiljøloven og lov om fremme af god orden samt tilhørende vejledning, der i højere grad har fokus på forebyggelse og fællesskabet.

LOS anbefaler derudover, at lovgivningen tydeligt tager afsæt i et børnesyn, der modsvarer det børnesyn og de rettigheder, børn har gennem Barnets Lov.

2. Konkrete kommentarer til lovforslag

Vedrørende § X5
Det fremgår i, lovforslagets § X5, at "Skolens personale kan fastholde eller føre en elev væk fra en situation [...]". LOS bemærker, at der ikke er tilføjet en varighed i forhold til handlingen, hvilket er bekymrende i forhold til at sikre en så skånsom handling som muligt. Det anbefales derfor, at der tilføjes en varighed, ligesom det gør sig gældende i § X4.

Vedrørende § X5, punkt 3
LOS anbefaler, at punkt 3 under § X5, der angiver, at en fysisk magtanvendelse kan finde sted over for elever, der "væsentligt forstyrrer undervisningen for andre." bør fjernes fra lovforslaget. LOS finder det ikke proportionelt, at væsentlige forstyrrelser i undervisningen skal kunne føre til en fysisk magtanvendelse.

Som eksempler på væsentlige forstyrrelser fremgår det af bemærkningerne til lovforslaget, at dette kan være skrig og høje lyde, at der kastes med mad, eller hvis en elev ikke frivilligt vil aflevere sin mobil. LOS finder ikke, at disse eksempler kan legitimere, at der bør foretages en fysisk magtanvendelse. Derudover finder LOS det problematisk, at begrebet giver anledning til utallige subjektive forståelser af, hvad det vil sige, hvis en elev "væsentligt forstyrrer undervisningen for andre".

Som nævnt bemærker LOS, at det samlede lovforslag trækker på reglerne for magtanvendelse på anbringelsesområdet. I Voksenansvarsloven står det klart, at en fysisk magtanvendelse kun må udføres, hvis barnet er til fare for sig selv eller andre. LOS mener, at det er uforsvarligt, at lovforslagets § X5 punkt 3 giver bredere rammer for anvendelse af magt på skoleområdet end på anbringelsesområdet. LOS anbefaler derfor, at lovforslaget her følger reglerne i Voksenansvarsloven.

Vedrørende § X6

Registreringer og indberetninger af magtanvendelse er vigtige for at sikre læring og opfølgning på de hændelser, der har fundet sted, så skolen kontinuerligt kan arbejde med at forebygge magtanvendelse. Derfor anbefaler LOS, at det i lovforslaget tilføjes, at der som minimum i en afgrænset periode bør følges op på hændelser med fysisk guidning, så skolens personale systematisk og fagligt arbejder med at forebygge og følge op på enhver form for magtanvendelse.

Vedrørende § X6, stk. 3

Det er afgørende, at der følges op på både medarbejdere og elever, der har været involveret i en hændelse, og ligeledes på andre, der kan være berørt af situationen af andre grunde. LOS anbefaler derfor, at dette tydeligt indskrives i lovforslaget. LOS mener ikke, at elevens inddragelse efter en magtanvendelse fremgår tydeligt nok. Formuleringen kan for nuværende skabe tvivl om, hvorvidt elevens perspektiver skal indgå alt efter alder og modenhed. LOS anbefaler, at sætningen om elevens perspektiver i § X6 stk. 3 omskrives, så det fremgår entydigt, at elevens perspektiver og synspunkter vedrørende hændelsen skal fremgå, men at der i inddragelsen af eleven herom skal tages højde for elevens alder og modenhed.

LOS håber, at bemærkningerne vil medføre ændringer i forslaget. Ved yderligere spørgsmål kan politisk chef Trine Schaldemose kontaktes på tsc@los.dk.

Med venlig hilsen

Mads Roke Clausen
Direktør